

Catalunya Artística

Any I ♦ Barcelona 5 Juliol 1900 ♦ Número 4

QUINT ANIVERSARI DE LA MORT
DE

FREDERICH SOLER (SERAFÍ PITARRA)

Redacció y Administració
Raurich, 20, pral.

EL MONUMENT A FREDERICH SOLER

No havia encare complert l'any desde la mort del popular poeta, ocorreguda el dia 4 de Juliol de 1895, quan els alashoras Regidors de Barcelona, Srs. Blanch y Piera, Gallard, Soriano Sánchez, Collaso, Joseph M.ª Nadal, Vallés, La Llave, Ciurana y Martínez, presentaban al Consistori una proposició per ells firmada demanant al Municipi la construcció d' un monument que honrés la memòria del Creador del Teatro Català. (Febrer de 1896).

Inútil es dir que 'l Consistori en plé aprobá la proposició.

En 17 de Mars vinent, la Comissió municipal de Foment sometia també á l' aprobació del Consistori els següents acorts: Que 'l monument s' aixequés en lloch apropiat. (Fins en 22 de Janer de 1897 no va senyalar-se el punt d' emplaçament, que ho fou en la plassa del Teatro, devant del Principal) Que 's costejés per subscripció popular, admetense donatius desde 25 céntims de pesseta. Que 'ls fondos recaudats se remetessin á una Comissió presidida per l' Alcalde de Barcelona, composta de tres Regidors, tres vehins de la ciutat, tres autors dramàtics, (foren designats D. Victor Balaguer, D. Angel Guimerà y D. Eduart Vidal y Valenciano (q. en g. sia), dos amichs de la familia de Frederich Soler (D. Conrat Roure y D. Joseph M.ª Serrallera), dos representants de la premsa y un delegat de la Empresa del teatro Romea.

Una vegada posats d' acort els nombrats, procediren á preparar els treballs preliminars.

En Juny del mateix any 1896, la Comissió anterior doná al poble de Barcelona l' alocució que segueix:

«COMPATRICI: Un deber ineludible 'ns imposa l' amor á la pàtria: lo de deixar consignat nostre agraïment envers aquells que á enaltirla y honrarla consagraren tota la seva vida. L' inspirat poeta, cultivador incansable de nostra literatura en sas diverses branques, creador del Teatro Català, Mestre en Gay Saber el mes fecundo de nostres dramàtics, que en cent valiosas produccions posá de relleu els gloriosos fets de nostra passada història y deixá fotografiadas las costums de nostras comarcas, ja baix el pseudónim popular de *Serafi Pitarra*, ja baix son verdader nom de FREDERICH SOLER, es un il·lustre fill de Catalunya, cual memòria exigeix el compliment de aquella obligació.

«L' Excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona, d' aquesta ciutat á hont vegé la llum el llorejat poeta, y cual poble evidenciá la seva consternació pera la mort de qui tant l' havia analitit en tots el seus escrits, ha prés la iniciativa d' aixecar un monument á FREDERICH SOLER, per medi d' una subscripció popular en el cual las generacions venideras hi vegin la deguda distinció que meresqué á la present el ciutadà que á impuls del génio, ab l' estudi per guia y l' estimació al seu país per nort, se colocá á un lloch eminent en la història de las pàtrias lletres.

«Las materials proporcions del monument, poch denhen preocuparnos. Encare que sigui modest, ó que ni sisquera sigui tal, sino que consisteixi únicament en una simple estàtua colocada damunt d' un pedestal senzill, el nom que apareixerá inscrit en el mateix y el medi de sufragar l' import de la obra, supliran sobradament la grandiositat de que la construcció pugui estar faltada.

»Aquesta Comissió, pera cumplir ab l'honros encàrrech que li ha confiat la Excm. Corporació iniciadora del pensament, espera que tot el poble català, sense distinció de classes, y tots el amants de Catalunya, uns y altres espontàneament, sense necessitat d'excitacions per part nostra, farán que nosaltres, mandataris seus, portém á felis y curt terme la missió que tenim: y aixís Barcelona contarà dintre breu temps, entre sos monuments, ab el de n FREDERICH SOLER, el mes popular ingéni de nostra moderna literatura regional.

»Nos limitém, donchs, á anunciar que queda oberta la subscripció pública que 's reserva comensar l' Excm. Ajuntament (1) pera alzar un monument á la memòria del insigne català en FREDERICH SOLER y HUBERT, (*Serafi Pitarra*), admetentse en ella donatius desde la cantitat de 25 céntims de pesseta, á fi de que, poguent aixís contribuir totes las classes socials á l'obra commemorativa, tingui aquesta el caràcter de popular que li es pròpi; invitant al mateix temps á las empresas teatrals y á tota mena de societats particulars, pera que per medi de funcions escénicas que al efecte celebrin, concerts ó altres que estimin conduhents, contribuëixin al augment de la subscripció, quals fondos se depositarán en el Banc de Barcelona, fins á la seva definitiva destinació.»

¿Trobá eco l'exitació anterior entre el poble català?

No del tot. Be es vritat que molts Centros y Corporacions s' adheriren á la idea, y varen suscriurers per cantitats respectables, pero en conjunt, en totalitat no va respondrer tothom com devia á la realisació del monument.

Y lo pitjor fou que la subscripció va estroncarse cuan mes productes havia de rendir, y alguns elements principalissims, tals com certs Ajuntaments y Diputacions, ab l' excusa del estat precari del país (fórmula ga-tada) varen negarse á oferir una cantitat insignificant.

Y arrivá 'l 28 de Septembre de 1897, dia fixat pera la colocació de la primera pedra del monument, cual acte, aixó sí, va celebrarse ab tota magnificència. La premsa del mati d'aquell dia publicava la següent alocució, redactada pel Secretari de la Comissió Executiva, don Lluís Noguera:

«CATALANS: AVUY á las cuatro de la tarde tendrá lloch l'acte inaugural del monument á la memòria del llorejat poeta FREDERICH SOLER (*Serafi Pitarra*) que ha d'aixecarse en la Plassa del Teatro.

»Aquesta Comissió creu que l caràcter popular d'aquest escriptor català li imposa 'l deber d'invitar-vos á tots els actes que á la bona recordansa d'ell se consagrin.

»Invitats, donchs, queden tots á aytal solemnitat, y esperém que la vostra assistència á ella será l'estímul mes poderós pera que aquesta Comissió porti á bon fi ab entusiasme aquesta obra, recompensa de Catalunya al fundador del Tealro Català.»

Are bé, van transcorreguts casi tres anys desde la colocació de la primera pedra y cinch desde la mort del gran poeta.

Barcelona ha tingut sobrat espay de temps pera cumplir el compromís que va contraurer, aixó es, alzar el senzill monument á Frederich Soler ab lo que la ciutat que va gronxar el seu bressol al honrar á son fill predilecte s'honrará á sí mateixa.

Pero ¡ay!., Barcelona ha perdut son tradicional amor als génis que 's nudreixen en sa falda; Barcelona, de segur, no pensa ja ab l'home que li doná un teatro propi en el que fins els estranys aprenen, y si hi pensa s'ho mira ab indiferència, desmenteix l'activitat del poble català y esclavitzada pe 'l baf del estrangerisme y las cosas supérfluas, no recorda l'obligació que va imposarse de portar á bon terme l'alsament de la estàtua al geni que va donarli dias de gloria en el ram de la literatura dramática y popular, y ab estulta bojeria s'entrega millor á las salvatjadas dels toros que á la construcció del monument á Frederich Soler.

¿Qué fan, donchs, els homes que haurian d'interessarse pera que 's portessin ràpidament á fi las obras? ¿Qué fan els que, en vida d'en Frederich Soler, l'amoixavan y se'n deyan amichs? Callan també sense péndrers la moléstia d'esbombar la conveniencia de pensar en la ericció del pedestal que deu coronar la estàtua del geni; callan y parlan d'altras cosas indiferents, ó s'entretenen en relatar punts flachs del dramaturg... Callan, y fan mes encare, ¡varis han sigut els que fins s'han negat á borrar una cuartilla de paper pera dedicarli un recort!... *A rey muerto, rey puesto*, hi ha qui diu; y avuy aquestos han fet novas coneixensas... Es vius poden donar profit, els morts ja no poden dispensar protecció... ¡Misérian!

Pe 'l demés, cal que l'Excm. Ajuntament y la Comissió Executiva (qu'está animada de bons desitjos) donguin una empena de ferm á la realisació de las obras; es precis que 's continui la subscripció pública, á cual efecte CATALUNYA ARTÍSTICA n'obra una en sas columnas ab el fi de revifar un xich l'esmortuhiment; es necessari que s'aplegui lo que hi hagi recautat y lo que pendent de cobro hi hagi, y 's tirin sumas, y no 's restin elements, y

(1) La Corporació Municipal contribuí ab 5,000 pessetas.

que cad' hu pe 'l seu cantó demostrí l' interès que 's necessita, que si á Madrid varen negar el bronze pera la fundició de la estàtua, alegant que 'n Frederich Soler *no era prou conegut*, que 's fongui en cualsevol matèria, pero que 's fassi aviat...

Ab els diners que ha donat Barcelona, en totas épocas, pera aixugar las llàgrimas de altrás regions espanyolas que tampoch *eran prou conegudas*, com Consuegra y Ataquines, etc., n' hi hauria pera adquirir mil vegadas el bronzo qu' entraria en la estàtua de Frederich Soler.

J. AYNÉ RABELL.

Historich

Una tarde, cap-al-tart, (fa d' aixó un grapat d' anys), eixiam de la redacció del setmanari catalá «Lo Nunci», son editor y propietari en Quimet Vinyardell, en Frederich Soler (Pitarra), en Joseph Feliu y Codina y el que aquestas ratillas escriu, y vers á las Ramblas ens dirigirem á fi d' esbargirnos una estona, com molts dias ferho soliam al acabar nostra tasca periodística. Recordo que parlant y discutint, varem pararnos devant del mostrador d' una llibreria, en la Rambla dels Caputxins, pera mirar la vista d' un monument que Fransa acabava de erigir, no recordo are á quin home ilustre. Comentant el bon efecte que 'l conjunt del citat monument ens vá causar, vaig dir jo dirigintme á en Soler:—Un monument per l' istil d' aquet l' hi erigirá Catalunya, després de la seva mort. No rigui no, puig ja sab que li tinch dit que vosté *te dret á monument*.—

Res mes vaig afegir á lo dit, perquè en Soler vá contestar á la méva sortida ab una agudesa que vá fer degenerar la conversa en broma. Mes, no sé degut á que, la broma vá transformar-se en conversa formal, y lo del monument á en Soler vá quedar com cosa definitivament acordada, entre nosaltres, tal com si l' interessat s' hagués de morir á *plasso fixo*.

Se vá parlar dels punts á hont el futur monument podria ésser emplantat, y van citar-se la plassa de l' Igualtat, en memòria dels primers triomfs que en Soler vá obtenir en la famosa Societat *La Gata*, y en commemoració de la fundació del *Teatro Catalá*. No recordo bé si va ésser en Feliu ó en Vinyardell que va dir: que no estaria mal emplantat en el punt á hont hi ha posada ja la primera pedra, per ésser un lloch céntrich y haverhi en ell l' antich teatro de Santa Creu.

En Soler procurava donar á la conversa un altre giro y á la fi ho lográ.

Parats en la Rambla de las Flors (y era l' hora de separarnos) va dir en Soler:—Bueno: quedém en

que *tinch dret á monument*, com diu en Coca, mes al menos *esperéu á que 'm mori*. Y afegí:—No us sembla que no fá estàtua de monument si en lloch de barba ó bigoti ó bigoti y pera com jo, porta solzament patillas?—Y ell mateix se vá celebrar l' acudit ab una fingida rialla d' alegria, d' aquellas en que solia disfressar els seus sofriments á quins no 'l coneixian com nosaltres.

Fa d' aixó molts anys. ¡Com vóla el temps!

La mort implacable ha dallat la existència de tres dels quatre actors de la escena descrita.

Els noms de 'n Soler y en Feliu els ha transcrit la *Glória* ab lletres d' or en el llibre de la *Inmortalitat*.

Dels quatre, sols resto jo, migrantme d' anyoransa en esta vall de llágrimas, sens pervenir de cap mena, sens mes conhort per mí, que la bona amistat que 'm professareu y el de podervos plorar y admirarvos.

A reveure, donchs, oh amichs meus; y que Deu us tinga allá en sa Santa Glória.

EMILI COCA Y COLLADO.

Un consell mal rebut obra un abisme entre aquell que 'l dona y la persona á qui 's dirigeix.—*M. Calmon*.

Comenséu per fervos una mica populars, no importa com sigui; sempre hi haurá imbécils que us trobarán talent.—*Ed. Pailleron*.

En la Societat no se sab rés, pero tot se diu.—*Anatol France*.

L' home de mon, passa de vegadas desdenyós pe'l costat del home de pervenir.—*Ernest Renan*.

LO RAPÉ

(Poesia inédita)

¡Ah! Veus aquí 'l mèu consueta.
La capsa. ¡ves qui ho diria!
¡Una capsa que jo un dia
ne vaig dar mitja pesseta!

Aquí ho tinch tot. Sembla re
y ¡que n' hi ha aquí dins d' astucia!
Diuen que si 'l rey de Prussia
tè en Bismark... donchs jo 'l rapé.

Si un hom ab acert l' emplea
no pot fer may cap errada.
Ab en, si no es esbravada,
cada engruna es una idea.

Jo me 'l miro, 'n prenc un pòls
com un anís de comi
y ¡que n' hi ha de ciencia allí!
¡que n' hi ha de saber per molts!

Tots, tots los secrets del món
trovo en ell. ¿Deixarlo? ¡Un rave
fregit! ¡Ves si may deixava
d' ensumario Napoleón!

Ell lo sèu canceller era
y per tot li era remey.
Oh! Li leya mes servey
lo rapé qu' aquella ullera.

Ab la ullera endevinava
dels seus enemichs lo fi;
pero, ab lo rapé, per mí,
era ab lo que 'ls plaus pensava,

y aixís tot anant polsant
era gran, sabi y potent.
No 's batia combatent,
ell se batia ensumant,

y per ço es que, quan volia,
tenia tantas agallas
y guanyava las batallas.
Se 'm dirá que, quan perdía,

donchs, ensumava per re...
No senyor; quan no guanyava
era perque 's descuidava
la capseta del rapé.

Y ¡ves qu' es! ¿Qué se 'n pot fer?
Una capseta rodona
que, si un la trova, la dona.
¡Sembla que no puga ser!

Una pòls tan repetita,
y 'l que n' ha surtit fa horror:
Lo Telegrafo, 'l vapor,
óperas, la dinamita ..

Tot ha surtit d' aquí dins.
Y déu ser perque Déu posa
la llavor de cada cosa
dintre d' aquets grans tan fins.

Ah! la olor sols qu' esbarría
ja fa 'ls esperits obrir.
Jo, de aixó 'n faria dir.
—Farum de sabiduria,—

No ho dich per fer cap agravi.
Es de tota bona fé.
¿Sento flaire de rapé?
Ja he sentit furtó de sabi.

¿Ne vols un consell? Res costa.
Preus, pòlsas, puja, al cap munta.
La ensumada es la pregunta,
l' externut es la resposta.

Un cop l' externut passat,
ja de tot tens lo secret.
Lo «Guillermo» va ser fet
després d' havé externudat.

«Lo Guillermo,» sí, perque
lo gran Rossini ensumava,
y, ensumant, extornudava,
y, extornudant, tot es re.

Si jo ho sè, jo, de vegadas,
ho trovo tot enfosquit:
tinch lo cap enterbolit,
las ideas preocupadas,

y, ab una ensumada ó dos
ja re 'm torba, re 'm sofoca.
Veig com un telò de voca
que 's va aixecant majestuós,

y apareix al davant mèu
ab hermosa claretat
lo que, envolt en fosquetat,
veya sens l' aussili sèu.

Oh! Rapé! Sublim rapé!
Ton escut tindrà aqueix mot:
—Ab tu al mon pot ferse tot;
sens tu al mon no 's pot fer re.—

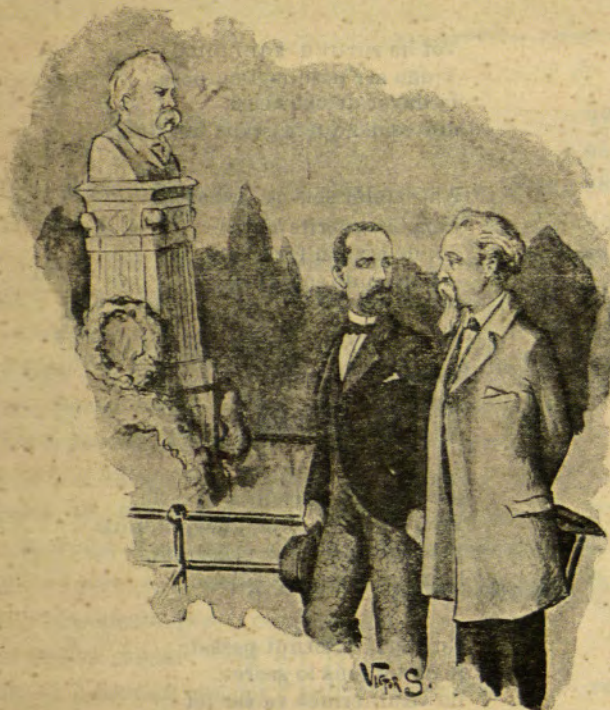
FREDERICH SOLER.

EN LO QUINT ANIVERSARI de la mort d' en Frederich Soler

I

Fa vuyt ó nou anys que, en lo dematí del Dia de Difunts me passejava pel Cementiri Vell resseguint ab la vista las inscripcions de las tombas, ahont trobava noms coneguts que m' omplian l' ànima de tristesa solemne. Y feya estona, molta estona que m' hi passejava; y sempre anava à ràure al mateix

indret, allà en aquell racó solitari ahont s' aixeca la tomba d' en Clavé, quina corona de sa filla Aurea hi penjava tota desmayada, com un cor anyorat entremitj de las euras...

¿En qué pensava? . . No podria pas dirho: sé que esperava una nota impresionista; la de cad' any; l' homenatge que las Associacions corals may s' olvidan de tributar à llur Mestre .. Y m' abressava idealment ab lo bust d' en Clavé cuan vingueren à mi aquestas ó pareescudas paraulas:

—Ja us la podeu mirar ja, aquesta tomba! Es lo més hermós y més ingénuo que l' art catalá ha tallat en la pedra. . .

No calia pas girarse pera conéixer que qui 'm parlava era en Frederich Soler; sa veu simpática, pastosament cadenciosa 'l delatava be prou .. y 's va llevar lo barret de copa, saludant al gran Músich y recalcant lo concepte.

Y ressegürem plegats aquellas inscripcions tan ensopegadas: *La patria es forta*, tallada en notas robustas; *Gloria al Altíssim!* feta ab lliris decandits al demunt del pentàgrama; lo ben entés de la socalada que sosté la escultura d' en Clavé; lo mateix enreixat que com un cinturó de comptesa cengeix la morada apacible refugi d' aucells, de papallous y sospirs que hi cantan al sol de la glória com hi volan y ploran ab la lluna cuan castament s' hi reclina...

Un soroll acompassat nos feu girar ab respecte: la comitiva d' *Euterpe* s' anava atansant, y

en los ulls d' en Soler hi perlejava una llàgrima.

—Aném sen —digué— tal vegada aqueixos devots me farien parlar y no puch... no podria...

—Qué be s' hi dorm! —afegí— Qué be deu dormi hi lo pobre Anselm allà dins... bressolat per sas propias cansóns .. per sas concepcions genials... lo que queda del home. . Jo voldria...

En Soler no va terminar la frase perquè un' altra Associació coral precehida de son estandart avansava cap à la tomba del músich-poeta que 's cubrí de coronas...

II

Una tarde de Juliol las cendras d' en Clavé debían extremirse. La llosa de la tomba s' obria de bat à bat, fent pas à un atahut també plé de coronas...

Cantant pels desmayes, un aucell despedia al difunt despedia à n' en Frederich Soler que s' anava à abraçar ab en Clavé solemnement y per sempre .

Al cap de poca estona la Música y la Poesia popular s' enllassavan en las ombras...

Y sortint del sepeli, mentres en Conrat Roure feya la apologia del mort, jo 'm recordava del Dia de Difunts. del encontre ab en Soler, d' aquell *Jo voldria* . que l poeta no va terminar y que potser entranyava un pressentiment.. Lo pressentiment de la immortalitat que ja gosa...

A. BORI Y FONTESTÀ.

UNA CARTA

Sr. Director de CATALUNYA ARTÍSTICA.

Estimat amich: L'hi agraheixo coralment l'invitació que m'ha fet pera col·laborar en el número commemoratiu de la mort de 'n Frederich Soler.

Moltíssims son els articles y poesias publicats a la bona memòria del fundador del Teatro Catalá, y moltíssims més se'n escriurán al mateix objecte, perquè, sempre será respectat y enaltit el nom del autor de més de cent produccions escénicas, fermas columnas, en sa gran majoria, pel sosteniment de la seva fundació, que tant contribuí a popularisar la literatura catalana en sa renaixensa.

Per aquest motiu, no'm proposo escriure un article més, ni li remeto cap cuartilla de versos en recordansa del meu inolvidable amich, que altres ho farán, sens dupte ab més aptitut que la méva; empró, aprofitant la seva invitació, crech apropósit posar en clar un fet, no de tothom ben conegut y que cal explicar detalladament, ja que s'ha fet públich, per no donar lloch a malévolas suposicions referentment al caràcter de 'n Soler, amich sempre en tots els terrenos de las ideas expansivas y d'avansament.

Temps enrera, no fa gayres mesos, vaig llegir en un periódich, que en Frederich Soler siguié l'autor de la traducció en catalá d'una alocució que en l'any 1868, poch avans de la revolució de Septiembre, dirigí als catalans el Capità General, que era allavors, Comte de Chestre.

Donada la noticia secament, com la publicava aquell periódich, podria fer suposar si en Soler acceptava aquella alocució ó si s'hi abia brindat ell a traduhirla perquè siguiés per tots els catalans coneguda y ben entesa, y com no fou aixís, no estarà de més explicar la veritat del fet; y en assevaració de la mateixa, apelo a la caballerositat del senyor Comte de Caspe, que estich segur que reconeixerá l'exactesa del relat que passo a fer.

El Comte de Chestre escrigué ell mateix en castellá aquella alocució, y pera que la traduhissen al catalá, va donaria a dos gefes del seu Estat Major, catalans, un d'ells D. Eulogi de Despujol, avuy Comte de Caspe, a qui desde allavors conech solament de vista.

Els dos encarregats de posar en catalá aquell escrit, encara que catalans, se vegeren en alguna dificultat pera traduhir fidelment algunas frases, dificultat que no es d'estranyar en qui no tenia la costum d'escriure en nostre idioma, y menys en aquell temps en que no era tan comú com ara escriurehi.

Pera cumplir els dos militars ab l'encàrrech que tenian, enviaren un atent recado a ne'n Frederich Soler perquè se servis arribarse a la Capitanía General. Aceptada l'invitació's presentá'l poeta a la Capitanía, y allí 'ls dos gefes li esplicaren el compromís que tenian, y com a favor especial a n'ells dos li demanaren que fés aquella traducció, prometentli, baix paraula de caballers, que aixó quedaria entre ells. Li repugnava a ne'n Soler accedir a la demanda, però fou aquesta tan reiterada que al fi, donat el seu caràcter benévol, va convenir en ferho, y efectivament, va fer la versió literal del castellá al catalá d'aquell escrit. De manera que en tot aixó ni en Soler vegé al Comte de Chestre, ni aquest sapigué que la traducció havia sigut feta per en Soler, ni 'l traductor parlá may ni conegué a aquell Capità General.

Confiant en Frederich en la paraula dels dos gefes d'Estat Major de qué la cosa no sortiria d'entre ells, jamay esplicá a ningú que ell hagués traduhit aquella alocució, y fins ho negá a alguns companys que, tenint alguna sospita del fet, li preguntaren. Jo mateix, que ho sabia perquè'm trobava a casa seva cuan rebé l'recado de la Capitanía General, per quin motiu m'esplicá després lo succehit, negava a tothom qui m'ho preguntava lo que en Soler no volia que se sapigués.

Aixís és que al llegir, com he dit, dos ó tres mesos enrera en un periódich, que en Frederich Soler havia traduhit aquella alocució del Comte de Chestre, y no poguent duptar de la paraula dels dos gefes d'Estat Major, me pregunto: ¿cóm s'ha sapigut? Y ja que se sab, crech correspondre a la bona memòria del meu amich, fent que no se sápigui a mitjas lo acontescut, sino tot tal com va esser.

Y gracias anticipadas, senyor Director, per donar cabuda, en son ilustrat periódich, a aquestas esplicacions de son amich afm y S. S.

CONRAT ROURE.

A FREDERICH SOLER

Cinch anys fá avuy, malaguanyat poeta,
que deixares el món,
y es tant lo que venero ta memòria
y visch de tos recorts,
que si fós Deu, las més preuhadas rosas
d'inmaculats olofs
desfullava plorant, una per una,
dins de ton llit de mort
y ab els mes purs estels, flors de la Glória
de raigs misterios',
en formaria ab ells una garnalda
per' coronar ton nóm.

FRANCISCO GRAS Y ELÍAS.

La sombra de Banquo

(ANIVERSARI)

Magestuosa, altiva, plena l' expressiva fisonomia d' una tristor que appena l' ànima, s' alsa la figura gegant del autor de «Las Joyas de la Roser.»

La lluna ab sos argentats raigs projecta una auréola entorn de l' ayrosa testa del gran home, creador del immortal Teatro Català.

Va à parlar, escoltéulo:

«¿Ahont som, teatro amich? Ahont havém arribat?

«¿Qué fou de vosaltres, oh «Rector de Vallfogona,» bon *jayo* de las «Joyas de la Roser» y «La Bruixa?

«¿Qué n vaig treurer jo de educar à tota una generació vers la tradició de nostras pròpias llars, fentli aborrrir de cor als enemichs de nostras costums, de nostres furs, de la nostra estimada llibertat?

«¿Qué n' heu fet de la meua obra, joh faritseus del Teatro Modern?

«¡Pobre teatro amich! Estimats desapareguts com jo, que us deya Joan Llimona, Villahermosa, García Parreño, Fontova Preclars artistas: alseu-vos ab mí de vostras tombas pera protestar ab mí de l' invasió forastera que cau demunt del teatro quinas glórias mes puras y llegítimas us perteneixen de dret com à la Roseta Cazorro, à la Francisca Mirambell que com aquells grans artistas, ja no faréu plorar, ni faréu riure mes al públich

«¡Oh públich versátil y lleuger!... Tu també ets culpable!... Si; també tu contribuïeixes à la ruina d' aquet teatro meu que tant t' afalagava en temps passat.

«Avuy no hi vas al teatro à gosar els explays de l' ànima; las emocions puras del esperit; sino à embrutirte, à riure, à fer gosar els sentits dels plahers sùtils y eròtics de la sensualitat, ab la bufoneria imbècil del *género chico*, achulapaments grollers.

«¡Oh, públich!... Cóm t' has tornat!

«Autors? Mercantilistas y rutinaris

«Empresas? Sedentas de guany afanyat à costa d' obras estúpidas y extrangerisadas.

«¿Quina llàstima 'm feu tots! .. Quin càstich us reserva la posteritat!»

Aquí va enmudir la veu del gran home.

Y jo, escoltava aquella veu planyívola y acusadora ab llàgrimas als ulls, pensant ab tristesa molt fonda, que ara fa aprop tres anys que 's posà la primera pedra del monument à Frederich Soler, y ja ningú ó casi be ningú 's recorda del mes il·lustre y 'l mes aplaudit de tots els autors dramàtics catalans.

¡Pobre Pitarra!... Si poguesses alsar el cap y veure tanta misèria!..

R. CÒ Y BORRELL

A PITARRA

Per glória de la Pàtria,
un jorn al mon vingueres;
al cim més alt ton géní,
molt prompte 't col·locà:
volguent énderrocarte
la mort lliurà ba'alla,
y sortint vencedora
del mon te va llensar!..
Al arrencar la vida,
la mort, vegí estroncada
la font de Poèsia
de que estavas dotat;
y avuy al contemplarne
las obras que deixares,
sento dol, perquè faltas,
y goig, perquè 't veig gr n!..
Reposa en pau, y vulga
ma vida fer durada
portant sempre en ma pensa
com idol, el nom grat
del ser que sigui en vida
¡Pitarra!... 'l gran Poeta!..
el pare, el rey, el géní
del Teatro regional!

J. SOLÉ Y VALLS.

PENSAMENTS

Las revolucions fan com els canóns: reculan cuan s' han engegat.—*De Pradt.*

Cap viatge en el mon ens allunya tant de la pàtria com el de las il·lusions de la infància.—*G. M. Valtour.*

De tots els liquits, el més cáustich, el més cremant, el més terrible es... la tinta. Taca ls dits, el paper y las concièncias. Alguns se fan la ilusió d' esborrarla y la química no ho ha lograt encare, ja que persisteix en sa tussoneria durant sigles y sigles. Y, al mateix temps es el liquid més generós, perquè ajuda la transmissió à las generacions vinentas de las obras del géní.—*O. Desgranges.*

No digueu may d' hont haveu marxat avants d' arribar. A ningú li agrada confessar que avans de gastar bon calsat portava esclòps.—*Font d' Herry.*

Se califcan sovint d' insensibles à tots els que no senten lo que sentim nosaltres.—*G. M. Valtour.*

S' es tan humanitari, que hi ha qui no mataria un pollastre... pero se 'l fà matar y se 'l menja.—*A. Gavet.*

S' observa en l' home una tendència en escullir el «seu inferior».—*Victor Hugo.*

Homenatge de CATALUNYA ARTÍSTICA

A la memòria de Frederich Soler y Hubert

Teatros DE Catalunya

BARCELONA

Tivoli.—Els últims estrenos d'aquet favoregut teatre han sigut dos joguets còmichs *La Patti de peixcaors*, de Escalante (fill) y *Matasiete y Espan-ta-cho*, de Escalante (pare.)

Las dugas obretas foren rigudas y aplaudidas per la infinitat de situacions xistosas que contenen.

Dissapte va donar un concert la jove y notable violinista Srta. Adelina Domingo, executant d'un modo admirable l'*andante* y *rondó* rús de Beriot, la *polonesa* en si major de Wieniawski, y els ayres bohemis de Sarasate. La distingida artista va ser aplaudida pe'ls intel·ligents.

Pera ahir estava anunciat l'estreno del epissodi valencià *Foc en l'era*. Ja en parlarem.

Novedats.—Ab rahó ha dit un crítich madrileny, don Eduard Bustillo, que Benavente no escriurà may un' obra de cos enter; sempre resultaran las sevas comédias escenas primorosas, com aixís pot observarse en *Gente conocida* y *La comida de las fieras*, d'aquest autor.

En *La gata de Angora*, estrenada en el colisseu del Passeig de Gracia, s'hi observa la mateixa tendència de aquelles produccions; els personatges que hi intervenen respiren el mateix ayre, critican ab gran refinament fins á mossegar, pero els hi falta *cos* pera ser personatges de carn y ossos. Tot-hom diria que 'l senyor Benavente, al escriure, s'ha proposat tancar-se en un círcul ple de fel y vinagre hont suca la ploma y aspira el seu baf pera llensarlo després contra certa part social. D'una banda ja está bé, pero aixó utilisat en una sola obra; no sempre la mateixa marca de fàbrica y el mateix *desfite* de tipus que si 's vol poden deslligarse de la situació.

Pe'l demés, tal vegada, degut á las circumstàncies que apuntém, la nova comédia no va satisfèr al públich, y deuria ser aixís, perque en quant á llenguatge res hi ha que objectar: elegància, finura, bon istil, brillantés...

Varen distingirse en la interpretació las senyoras Pino, Alvarez y Tovar y els Sres. Thuiller, Rubio, Porredon y Echaide.

Eldorado.—Avans de despedirse la Sra. Tubau 'ns representá l'adaptació castellana de la hermosa comédia de Marco Praga, *La enamorada*, que ja coneixiam en son original italià.

El públich va rebre ab gust la traducció.

Diumenge acabá la seva tasca la companyia Tubau-Palencia, donant com á remat de temporada *La Corie de Napoleon*.

Ahir enia que debutar en aquest teatre la companyia Guerrero-Mendoza, quins distingits artistes se proposan donarnos á coneixer bon número d'obras, tals com *Los melindres de Belisa*, (Lope de Vega); *Ce'os con celos se curan*, (Tirso de Molina); *El loco Dios* y *Malos heréncias*, (Echegaray); *La corriente del agua*, (Guimerà) y alguna altra.

Desitjém que la temporada sigui profitosa.

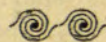
Maria Guerrero

Teatre de Catalunya (Eldorado)

Granvia.—Avuy hi debuta la companyia argentina, que posarà en escena el drama de costums criollas *Juan Moreira*.

Veurém lo que resultarà.

CLAR Y NET

En l' àlbum

DE LA SRTA. D.ª MONTSERRAT CUBERÓ

Veig en tos ulls del cel la brillantor,
d' un cel blau y seré,
y la blancor del marbré en el teu rostre,
y la rossor del or en tos cabells.
Hi ha en ton carácter la bondat gèntil,
la virtut en ton cor,
y en ton cervell la clara intel·ligència,
y en ton somriure 's troba la dolor.
Cuan tos dits d' unglas rosas ressegueixen
del piano el marfil,
y espargeixes pe'ls ayres notas puras,
mes sùaus que la brisa mes gèntil,
jo penso, Montserrat,
que 'ls angelets t' inspiran,
y escoltan tas cansons com jo he escoltat,
y com jo t' he admirat també t' admiro!

R. M.

Ens plau sobremanera el donar á conèixer á artistes joves que, adornats de talent gens comú, prometen ser bons cultivadors del espayós camp del art en totes sas manifestacions.

La nostra biografiada, jove, molt jove encare, reuneix al propi temps que una hermosa figura, magníficas disposicions en la música. Acaba d'obtenir, després de brillantíssims exámens en el Conservatori del Liceu, ahont s'ha distingit d'un modo especial durant tots els cursos, els títols de professora de música y violí, mereixent els primers premis en las assignaturas de Teoría y Técnica musical.

La Srta. Ricomá, aventurada deixebia del mestre Sánchez Gavagnach, tant pe'l seu talent com per l'aplicació que ha demostrat sempre en el decurs de la carrera á que s'ha dedicat ab fé y enteresa, mereix que se la mencioní y se li dediqui un modest obsequi, premi á la seva laboriositat, com avuy li dediquém, felicitant-la per l'adquisició de son títul y desitjantli molts llores en sa artística carrera.

Srta. D.ª Dolores Ricomá Gabriel

Conservatori del Liceu

Continuan sense interrupció els exámens dels alumnos de las classes de piano, en els que han obtingut un primer premi ab nota de *sobresalient* las Srtas. Enriqueta Vilá, Elvira Beltrán, Concepció Darné, Joaquina Sánchez, María Niubó y els Srs. Isidro Moncunill y Cipriá Cabané. Aquet alumno y la senyoreta Vilá, han merescut aixís mateix menció honorífica. (Tercer curs).

Un sol primer premi, per considerar el Jurat que no devia concedirne mes, ha sigut otorgat al alumno D. Emili Valdés pe'l seu brillant exámen. (Cuart curs).

Las millors notas d'exámen de quint curs (qu' es el penúltim de la carrera) las han obtingut la senyoreta María Jordan y D. Francisco de P. Marshall (primers premis), Srta. Pilar Caparà y D. Rafel Colomer (segons premis), Srta. Cándida Palau, Francisca Prats y Concepció Rossi y els Srs. Pau Fabrè y Delfi Girosi (tercers premi). obtinguts tots ab nota de *sobresalient* ademés.

Va distingirse d'una manera especial l'aventatjat jove D. Francisco de P. Marshall, alumno del Professor Sr. Buyé.

Pera 'ls días 13 y 14 del mes corrent, están senyalats els exámens de Declamació, á càrrech del intel·ligent Director D. Joan Risso.

J. DEÀ

SOCIETATS RECREATIVES

Pera 'l diumenge 's prepara en l' «Ateneu Marqués de la Mina» la representació de la comèdia d' Echegaray (Miquel) «Enseñar al que no sabe,» baix la direcció del Sr. Marxuach.

** Diumenge passat en el Circol «Cristóbal Colón» varen representar-se las sarsueletas «El gorro frigio,» «Los Zangolotinos» y «Las tentaciones de San Antonio,» en qual interpretació varen obtenir els executants molts aplausos.

** En la Societat «La Golondrina» va tenir lloch el passat dissapte el benefici del jove aficionat D. Alfred Barberán, ab las obras que varem anunciar. La execució acceptable. Molts aplausos pe 'l beneficiat y els Srs. Capdevila (fill), Prats y Alucha.

** Diumenge vinent l' «Associació de Matarrifes» representara «La Czarina» y «Las dos joyas de la casa.»

** En el local de la Societat «Jockey-Club» varen representar-se diumenge las comedietas «Mil duros y mi mujer» y «El Abanico,» que 's ressentiren de falta d' ensajos. Convé que 'l Director d' escena s' entretengui més en ensenyar als novells artistes.

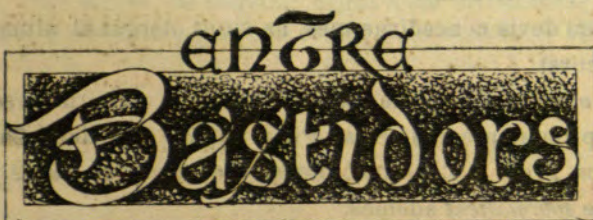
Pera 'l próxim diumenge están anunciadas las comedias en un acte «Las Carolinas» y «Mal de ojo.»

** En el «Círculo Provincial Leridano» va estrenarshi diumenge la sarsueleta «Rufino,» llibre de nostre colaborador Sr. Argila y Font, música de la Srta. D.ª Mercès Argila, filla del anterior.

La nova obreta va satisfé a la lluhida concurrència que assistí al estreno, essent molt celebrada y aplaudida. Els autors cridats a las taulas.

Felicitém mes que al autor de la lletra a la distingida compositora, filla sèva, per las dots que revela en el difícil art musical.

A continuació varen representar-se «El prólogo de un drama,» y el saynete «Las bodas d' en Cirilo,» distingintse respectivament en l' interpretació de las dugas obras, las Srtas. Rialp, Larosa y Mes-tres y 'ls Srs. Solé, Massot, Plubins, Mas, Galiana, Llampallas, Cardenas y Vila.

Nostre distingit colaborador en Pere Joan Llort, está acabant un drama en 3 actes ab el títul de «La Filóxera,» que per lo que d' ell coneixém be 's pot assegurar que será obra d' éxit segur, pera la próxima temporada en un dels teatros Catalans. Sa-

bém que D. Angel Guimerá patrocinará l' entrada al teatro del Sr. Llort.

Nostra coral enhorabona.

—A últims d' aquest istiu, tindrà lloch el casament de l' actriu D.ª Carme Cobeña y el Sr. Oliver, autor d' algunas obras d' escassa fortuna teatral.

Es natural que la simpática actriu dongui preferència a las produccions de son futur marit.

—Ha arribat del extranger, el tenor espanyol Sr. Aramburg.

*

BIBLIOGRAFIA

HAVÉM REBUT:

Rosari del cor, poesias catalanas de D. Francisco Gras y Elías.

Es l' obra que 'l celebrat autor de *Romances de Corte y Villa* y *Episódios de mi tierra*, ha tingut la galanteria d' enviarnos, una col·lecció de poesias que forman un tomo de unas 144 páginas. Inmediatament de llegit el llibre, y paladejadas totas las composicions, s' hi observa l' influència que la rima castellana te sobre la musa del Sr. Gras, puig si be las poesias del llibre *Rosari del cor* están escritas en llengua catalana, son gayre be totas ellas *sentidas* en castellà, sobre tot las que s' apartan de la descripció de paisatge y assumptos genuins de la nostra terra.

N' obstant y aixó, que no es un defecte, ja que 'l Sr. Gras y Elías, escrivint en castellà ha conquistat un nom y una fama, y aixó sol deu enorgullirlo, hi ha en el llibre que 'ns ocupa, felicissims pensaments, armoniosas cadèncias, rimas suaus y briosas que fan el llibre interessant, sobressortint en ell las composicions *Nuviosa, Páginas postumas, A la Verge de la Misericordia, de Reus, la dedicada A Izart*, qu' es un esclat de delicadesa, y *Desde la mola*, preciosas planas que avaloran el tomo.

Celos de l' Escolástica, joguina en un acte y en prosa, original de D. Joseph Graells y Blanch, estrenada ab éxit en el teatro *Nuevo Retiro*, la nit del 26 de Maig de 1900.

Es una producció senzilla y regositjada, que 's ven al preu de mitja pesseta.

Matilde, cuadro dramàtic en un acte y en prosa, original de D. Marcell de Jordana Tomás, estrenat ab éxit en las Societats *La Habana* y *Círculo de la dreta del Ensanche*.

Es una obreta escrita sense pretensió, d' argument senzill pero interessant.

Lo Pi de las tres brancas, quízenari catalanista que surt a Berga.

Queda establert el cambi.

ARXIVER

Espectacles

MADRID

El passat divendres Teresa Mariani y Zampieri varen despedir-se de la premsa ab un suntuós banquet que ni el festí de Baltassar...

No es estrany que després el bombo, els platets y tota la orquesta, toquin desesperadament ab motiu ó sense motiu.

—L'obra *La leva*, estrenada en la «Zarzuela» no va ser del agrado del públich.

Pero, á pesar de tot, continua representant-se.

—*El cabo primero*, *La marcha de Cadiz* y *Los puritanos*, son las tres obras que s'estrenarán aviat á París, traduhibas al francés.

Aviat els autors d'allà farán las paus ab els d'aquí, respecte á traduccions.

—Fins un guardia-civil ha escrit un drama! Se titula *El pescador de San Telmo*.

No hi ha de que estranyarse. El gran García Gutierrez, va escriure *El Trovador* essent soldat rás, y va assistir al estreno vestit de militar. ¡Y las sumantas dels seus quefes que li havia costat l'obra mentres la escribía, degut á las sevas distraccions en el servey!

Potser s'amagui un émul d'en García Gutierrez sota l'uniforme d'un civil.

—Els germans Quintero, han acabat el llibre d'un saynete lírich, que se'n dirá *E' estreno*. També tenen en planta la comèdia *La gobernadora*.

—Se diu que l'autor de la sarsuela *El Cristo de la Vega* te la pretensió de que li posi la música el mestre Mascagni.

Nosaltres sabíam que havia d'escriure la partitura el mestre Vives.

¿En que quedém?

EXTRANGER

Roma.—El célebre artista Ermete Zacconi, ha obtingut un gran éxit ab la representació de *Posta Suprema*.

Buenos Ayres.—Actuant en el teatro de la Comèdia va morir repentinament l'artista espanyol Sr. Lastra.

Al sapiguerse la fatal noticia, el públich desfilá silenciós é impresionat.

Londres.—En el «Covent Garden» d'aquesta capital s'han cantat las óperas *La Walkyria*, *Siegfried*, y la clàssica de Beethoven, *Fidelio*.

Pera la próxima temporada de tardor, s'anuncia l'estreno del drama de D. Joseph Echegaray, *Mariana*, traduhit al inglés per M. M. Groham y Symon.

De la part de protagonista se'n encarregará l'eminent actriu Patrick Campbell.

París.—Avuy en el teatro de l'«Opera Comique» tornarà á representarse el *Don Juan* de Mozart, de cual protagonista s'ha encarregat el barítono Mauré, sobradament conegut del públich de Barcelona per haver actuat en nostre gran Liceu.

—En el teatro de Orange, s'estrenará aviat una obra del gran Sardou, escrita en colaboració ab M. Ghensi, á quina el mestre Saint-Saens tenia de posar música.

—El Director y vocals del comité de lectura del teatro de la Comèdia va dedicar un banquet á la Guerrero y á Diaz de Mendoza, al marxar aquets artistes cap á Barcelona. L'eminent Coquelin, va tancar els brindis desitjant als nostres artistes glòria, salut y pessetas.

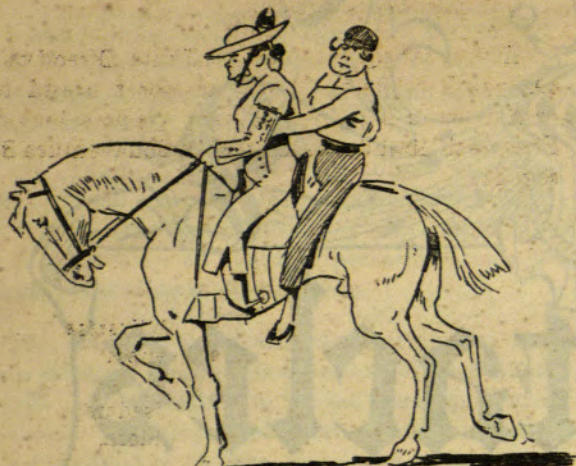
—En la «Gran Opera» ha tingut llóch la 100.ª representació de l'ópera del mestre Reyer, *Salambo*.

Aquí á Espanya sols se celebren centéssimas dintre 'l gènero chico.

—El teatro del «Athenée» ha sigut testimoni dels grans trióms obtinguts per la Guerrero. *El loco Dios*, de Echegaray, y *La filla del mar*, de Guimerá,

LAS ARENAS DE BARCELONA

(A lo que hi varen anar alguns)

El Fatigas y el Noy dels Xavos, á lluirhi las circunstancias y á cobrar un pico.

Els marquesos del Tastet á fer més pintorésch el cuadro, ab la séva presència.

Aquet hi va anar á cerciorarse de sí, com havian dit, la plassa feya mohiment...

Un moreno del Sol á demostrar qu'ell no ha faltat á cap corrida... sense'l company.

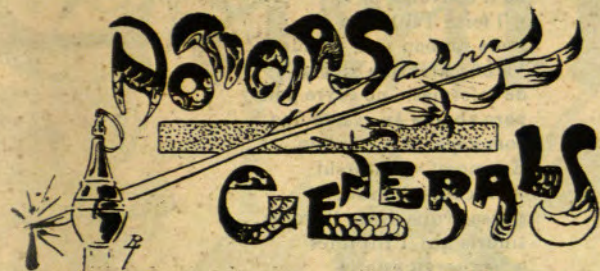

Un marit madur, á posar al corrent á la séva tercera muller de lo que son toros.

han tingut éxit franch durant l'última quinzena teatral de la companyia espanyola.

Cuan aixó ens escriuhen, la Guerrero y en Diaz de Mendoza emprenen el viatge cap á Barcelona.

Lisboa.—Nostra paysana, la soprano d'ópera D.ª Dolors d'Arroyo, ha cantat ab gran éxit la part de *Margarida*, del *Faust*, en el Colisseu «Dos Rectores».

Catalunya Artistica

obra en sas columnas una

SUSCRIPCIÓ PÚBLICA

destinada á aumentar els ingresos pera 'l Monument á FREDERICH SOLER, quals donatius no podrán excedir de **una pesseta**, al objecte de donar á la suscripció caràcter popular, y á fi de que puguin contribuirhi major número de donants.

De las cantitats recaudadas se 'n farà entrega á la *Comissió Executiva del Monument*.

D. J. Ayné Rabell, 1 pta.—D. Bartomeu Lloró, 1 pta.—D. Ramon Milá, 1 pta.—

(Continuará.)

Ab el present número repartim á nostres favoreixedors **8 planas** de folletí, en lloch de las 4 promesas, de la preciosa comédia de gran éxit de don Albert Llanas

LA GERMANA GRAN,

al objecte de no contar com á planas de l'obra, l'avant portada y la portada ab sos blanchs corresponents, que equivaldria á escatimar lectura.

Ab el número próxim s' haurán ja repartit 12 planas de tan magnífica comédia d' éxit regonegut y veritable.

Diuhén que han sortit empressaris pera donar *corridas* de toros en la plassa vella pera fer la competència al Emppressari de la plassa nova.

¡Tan de bó! Veyám si aixís resultarà que las xinxas se menjarán á las pussas!

S' ha comensat á publicar en Olot un setmanari catalá titulat «Sanch Nova».

Que fassi molts anys.

Ha quedat constituïda la Junta Directiva del «Ateneu Barcelonés», essent nombrat president l' ex Alcalde D. Bartomeu Robert, vis-president don Francesch Matheu y secretari D. Bonaventura Bassegoda.

ESBERLAS

La vida fuig, el temps passa ab llestesa,
l' esp éndent sol de nostra juvenesa
se 'n vá cap á ponent;
vina aprop méu, ¡oh! dóna encisadora,
y ans que arribi la nit esferehidora,
¡gosém del món! ¡gosém!

¡Bebém companys! que avuy es jorn de festa,
el fóch del ví pujará á nostra testa
y ab alegría el cor esclatará;
rihém avuy, oblidant las tristesas,
els jorns de dol. las humanas baixesas ...
¡ja plorarém demá!

Si aborreixes la crítica mundana
no fugis del bullici de la gent,
sols cal tancar tos pensaments, nineta,
á dintre del cor méu.

BONAVENTURA RAMÉNTOL

Una carta dirigida á Deu.

Rossini, el célebre compositor de *Il Barbieri di Siviglia*, en 1863 va compondrer una Missa que al poch temps va ferse famosa, y per primera vegada vá interpretar-se en casa d' un banquer anomenat Pilet-Will. Una vegada composta, el gran músich va tenir la humorada d' escriurer en la darrera plana de la Missa, la següent carta dirigida á Deu.

Passy: 1863.

Senyor Deu meu: Héuse'a aquí acabada aquesta Missa. ¿Hauré lograt escriurer música sagrada, jo, que hi nascut, Senyor, unicament pera l' ópera cómica?
Tot el meu patrimoni consisteix en un xich de cor y poquíssim talent.

¿Podré aspirar, Senyor á ser per Vos benehit, y obtindre la gràcia d' entrar al Paradís?

JOAQUIM ROSSINI.

Desgraciadament, Deu no acostuma á contestar als que se li dirigeixen, y el món s' acabarà avans que nosaltres sapiguém si el desitj del gran compositor ha sigut admés allá en el Regne del cel.

ANTICUARI.

—Papá, tindria que donarme tres ó quatre duros.
—Per qué?
—Haig de comprar-me un parayguas...
—¡Altra vegada!... Fés com jo Alfredo... Serveixte del mateix dotze ó catorze anys seguits. Mira, el meu es comprat l'any 88, del temps de l'Exposició...
—Peró, papá, si ja ha fet adobarlo infinitat de vegades...
—Poca cosa, no mes tres cops canviarli la seda, dugas vegades les barnillas y quatre l'armasón... ¡Ah, no se'n fabrican avuy día de parayguas que durin tant!

—¿Com ne diuen al Africa dels cementiris hont hi enterran els negres?
—Negrópolis, vés!

—Y ¿que tal, donya Filomena, ja comensa á acostumar-se la dida de vostés al modo de ser de Barcelona?
—Oh, si senyora, si... Aquet dematí ja m'ha demanat que li aumentés el salari.

El senyor Carreras, home un bon xich avaro, s'entera de que l'seu metge, á qui havia deixat cinch duros, acaba de morir.

—¿De bona m'hi escapatl, exclama l'senyor Carreras; si are fa un mes no arribo á tenir la fortuna d'agafar aquell catarro... no cobro!

Un vell vert s'acosta á una xicota qu'entra al Conservatori.

—¡Ay, senyoreta, si no fós indiscreció li preguntaria si aprén de cantar....

—Sí senyor, ¿per qu'?

—Perque... desitjaria acompanyarla.

Exàmen d'aritmética:

El mestre: Suposém que la seva mamá ha comprat dotze metros de tela y'n talla un metro cada día... ¿Quants días necessitará per tallar els dotze metros?

El deixeble: Dotze días.

El mestre: S'equivoca, no mes onze, porque l'últim día la seva mamá ja s'trobará l'metro tallat.

UN DE MOLTS

XARADA

Per seguir aquell adagi
que tothom ja sab prou be,
que diu que si vols estar
ben servit, et tens de fer

tu mateix el llit, en Paco
que era un solter ja molt fet
no volia may casarse
y's feya l'lit ell mateix.
Hu-cinch pit en Paco ab altres
anaba pels mons de Deu
fent hu-cinch tot que á n'el pobre
li costaba molts diners;
mes un día, va comprendre
ab sa hu-cuart de color vert
que l'fer lo hu-dos-terça-cuart
no li convenia m-s,
y l'ferse l'lit cada día
li era un bon xich pesadet.
Va buscarse una xicota
de informes... no gayre nets
pero ab una hu-cuart fina
com dugas Mare de Deu.
Enamorat va casarshi
molt content y satisfet
pensant que desde llavors
tindria qui l'lit li fés
y ben servit estaria
tenint aquella muller.
A dos primera setmana
va comprendre l'error seu,
y veyá prima-cinch día
que anaba mes malament,
puig sa esposa va tornar-se
capritxosa com qui mes
y li feya portar... mostrás
per fer vestits, sovintet.
Recordant aquell adagi
va dihent per tot arreu
que tenint qui l'lit li fassi
está ben servit fa temps.

J. STARAMSA.

Targeta

ADELA CALMIA

REUS.

Formar ab aquestas lletres el nom de un drama catalá.

Lluís Torné Ribó.

Las soluciones en el número próxim.

SOLUCIÓ AL NUMERO 3

Xarada. — Es-co-pe-ta-da.

CORRESPONDÈNCIA LITERARIA

E. Ripoll de Palma: Es molt fluixa; crech que estam-pantla fariam un flach servey... A ella.—J. Massó: Si no tingués tantas faltas de fondo y de forma, y estés rimada com manan las Musas, la publicariam.—Pere d'Arbúes: Gràcias per l'ofertament; no'ns convé.—Rossendo Mallol: La seva Anbada sembla una entrada de fosc.—M. Artell: Envihi lo que vulgui y sovint.—K. Puletti: D'ensá que va renyir ab els Monteschis, que no ha fet res mes de bó.—Jaume Llivia: ¿De manera que ls versos d'aquell senyor no son de llegítima procedència? Ja l'tindrém present.—J. Castellot Serrá: Lo de avuy es fluix; provi de fer un'altra cosa.—J. Shcirb: Sentim que per segona vegada haguém de dirli qu'és defectuosa.—E. Graells: Anirá algún pensament; els cuentos no tenen novetat.—Joan Vicens: Aviat la veurá publicada.—S. Borrut Soler: La publicarem.—B. Raméntol: Lo de vosté queda també en cartera.

F. BADIA, IMPRESSOR, DOU, 14.—BARCELONA